

ATS 14: 1 KYRKOMÅLNINGAR I UPPLAND FRÅN MEDELTIDENS SLUT. 9

lägre ordning. Äfven där måleriet fick större utrymme sig anslaget, blef det därför kvalitativt stående på samma anspråkslösa ståndpunkt och detta har i sin ordning för-
anledt, att man icke så uppmärksamt studerat de bevarade minnesmärkena från gotikens som från den romanska stilens dagar. Man har med ett i viss mån berättigadt förakt sett ned på de förra, medan stora verk och praktfulla afbildningar gjort de senare kända. Detta ganska naturliga förhållande bereder oss svårigheter, då det gäller att sätta de verk, vi här skola studera, i sammanhang med riktningarne på kontinenten. Emellertid kunna vi på förhand vara ganska förvissade om, att de närmaste mönstren äro att söka i norra Tyskland. Handeln gick vid denna tid hufvudsakligen öfver Lybeck och Danzig, och på denna väg stodo vi ock i kulturel förbindelse med Europa. De snidade och målade altarskåpen, som vi hafva bevarade i rätt stort antal, hafva troligen importerats från Lybeck — dock är detta ej ännu fullständigt undersökt — några äro väl förfärdigade här hemma, andra kanske hämtade längre ifrån; men äfven i detta senare fall har nog oftast Lybeck tjänat som förmedlande, ty jämväl där vände man sig, när det gällde något mer än vanligt betydelsefullt verk, till konstnärerna vid Rhen eller i Nederländerna.

II. Öfversikt af de uppländska kyrkomålningarna; deras anordning och ornamentik.

De kyrkliga målningar, för hvilka jag här skall redogöra, bilda en både i yttre och inre afseende tämligen väl begränsad grupp, både kronologiskt och geografiskt. De hafva tillkommit under den tid, Jakob Ulfsson satt på Uppsala ärkebiskopsstol, 1469—1514 eller tiden närmast